WYDANIE WIECZORNE.

„GŁOS NARODU“

Wychodzi dwa razy dziennie o godz. 12-ej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zaniesienie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Naprowincji: miesięcznie 2 kor 70 hal., kwartalnie kor. 8 W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 28 w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za jednorazową wysyłkę dziennie dopłatę 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

Wychodzi dwa razy dziennie. Cena 4 halerze. Wychodzi dwa razy dziennie.

GŁOS NARODU

Dziennik założony w r. 1892 przez JOZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

„GŁOS NARODU“

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu koronę.

Numer połudn. 10 hal. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji w państwie niemieckiem. Reklamacje podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisy Redakcya nie zwraca. Adres Red.. Ul. św Krzyża l. 7. Adres tel. „Głosu Narodu“ Kraków, Tel. N; 190.

Nr. 205 Kraków, niedziela 3 maja 1908 r. ROK XVI.

Kronika.

PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM.
KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCJAN!

KRAKÓW dnia 2 maja 1908 r.

— NABOŻEŃSTWO. W kośc. ks.pijarów odbędzie się jutro jako w pierwszą niedzielę miesiąca, całodzienna Adoracja Przenajśw. Sakramentu. Wystawienie i prymarja o godz. 7. Nieszpory o godz. 2 popoł. poczem Majowe Nabożeństwo z Procesją.

— PIERWSZY FESTYN urządzony staraniem „Towarzystwa opieki nad ubogą młodzieżą szkolną“, odbędzie się dnia 8 maja w piątek w Parku im. dra. Jordana. — W razie niepogody festyn odbędzie się w najbliższą niedzileę t. j. dn. 10 b. m.

— KOŁO PAN T. S. L. odbędzie doroczne walne zgromadzenie we wtorek dn. 12 b. m. w lokalu koła przy ulicy Szpitalnej l. 7. W razie braku wymaganego statutem kompletu, następne walne zgromadzenie w godzinę po oznaczonym terminie zgromadzenia pierwszego bez względu na ilość obecnych członków.

— ZE STRZELNICY. Przy jutrzejszem otwarciu strzelnicy odbędzie się strzelanie konkursowe o złoty medal wieczystej fundacji króla kurkowego p. Jana Götz - Okocimskiego. Strzelanie rozpoczynają: obecny król, prezes marszałkowie.

— ODCZYTY Dra LUCJANA RYDLA. Staraniem Akad. Koła artyst. miłośników dramatu klasyczn., odbędą się w dniach 4 i 6 maja rb. w auli Uniw. Jagiell. 2 odczyty dra Lucjana Rydla p. t.: »Z podróży po Grecji« (nowa serja: Delfy). Bilety w cenie 2 kor. i 1·50 kor. a dla uczącej się młodzieży, wstęp na salę po 20 hal. — Bilety można wcześniej nabywać w księg. S. A. Krzyżanowskiego w godz. 9—12 i od 3—6 w Rynku gł. l. A-B.

— ZE STOWARZYSZENIA NAUCZYCIECIELEK. W czytelni Stowarzyszenia nauczycielskiego (ul. Karmelicka 36 I p.) odbędzie się dnia 10 maja w niedzielę o godz. 6-ej zebranie towarzyskie dla członków. Lista zgłoszeń wyłożona w czytelni Stowarzyszenia od środy włącznie.

— 3 MAJA. Komitet obywat. »Koła mieszczańskiego« zwraca się na tej drodze do obywateli m. Krakowa z prośbą, aby w jutrzejszym dniu święta narodowego, zechcieli domy swoje udekorować i przybrać chorągwiami.

»Związek okręg. T. S. L.« wykończył już ostatecznie program zbierania daru narod. dla Tow. Szk. Lud.

Program Związku przedstawia się następująco:

W sobotę wieczorem i w niedzielę, przez cały dzień ozdobić należy okna kartami iluminacyjnemi z wizerunkiem Orła białego i ze znakiem T. S. L. — Karty sprzedaje 40 kupców krak. oraz Koło akad. i Koło Kościuszkowskie. 2) Uczestnicy obchodu w niedzielę, ozdobią się kokardkami ze znakami T. S. L. — Kokardki takie sprzedają sklepy. 3) W sobotę o godz. 6 po poł. w auli Uniw. wygłosi prof. dr. Wiktor Czermak odczyt p. t.: »Znaczenie Konstytucji 3 Maja dla dziejów Polski porozb.“ Wstęp krzesła 1 kor. i 50 hal.; wstęp dla młodzieży 20 hal. 4) W niedzielę rano o godz. 6 pobudka wykonana przez orkiestry organiz. studen. 5) Kwesta Koła pań, w kościele Marjackim podczas uroczystego nabożeństwa przy 4 stolikach. 6) Zbieranie daru narodowego, w 20 punktach miasta. 7) Po połud. od godz. 3 odbędzie się w parku dra Jordana, wielki festyn lud. urządzany staraniem pań i Koła akad. połączony z koncertem „Harmonji“ i zebraniem narodowem pod gołem niebem, wstęp 20 hal. 8) Przez cały dzień po mieście będą krążyły puszki na „T. S. L.“ obnoszone przez człon. Koła akad. i Koła im. Kościuszki. 9) Wieczorem o godz. 7 odbędzie się uroczystość w czytelni im. Kilińskiego, połączona z odczytem o Konstytucji 3 Maja. 10) Uroczysty wieczór w „Sokole.“

— ZJAZD ZWIĄZKU CHRZEŚCIJAŃSKICH ROBOTNIKOW. Uchwałą Zarządu „Polskiego Związku zawodowego chrześcijańskich robotników“ z dnia 12-ego kwietnia b. r. postanowiono odbyć II-gi Zjazd „Polskiego Związku zaw. chrześcijańskich robotników“ dnia 7 i 8 czerwca 1908 r. w Zielone święta w Krakowie w „Domu robotniczym“ (ul. św. Tomasza 37) z następującem porządkiem dziennym:

I dzień 7 czerwca.

I) Nabożeństwo w kościele św. Krzyża o godz. wpół do 9-ej rano; II) O godz. 10-ej po nabożeństwie: Uroczyste otwarcie Zjazdu, powitanie gości i delegatów; III) Wolne głosy dla gości; IV) Wykład dra. Kazimierza Lubeckiego, szambelana papieskiego. Po południu o godz. 3-ej: Walne zgromadzenie delegatów z następującym porządkiem dziennym: Zagajenie. Odczytanie protokułu z ostatniego Walnego Zgromadzenia i przyjęcie tegoż. Sprawozdanie Zarządu za ubiegły rok. Sprawozdanie sekretarjatów. Sprawozdanie kasowe. Dyskusja i uchwalenie absolutorjum. Wybór przewodniczącego na lat dwa i dwóch zastępców. Wybór ośmiu członków Zarządu i czterech zastępców. Wybór czterech członków komisji kontrolującej.

II dzień 8 czerwca.

O godz. 9-ej rano dalszy ciąg Walnego Zgromadzenia: Sprawozdanie grup i stacyj płatniczych. Taktyka wewnętrzna. Agitacja i organizacja. Dyskusja. Wnioski i interpelacje. Zamknięcie II-go Zjazdu. Po południu festyn w parku Dra. Jordana.

Walne zgromadzenie odbywa się na podstawie nowego statutu.

Grupy i stacje płatnicze oraz członkowie mogą nadsyłać wnioski na Zjazd najdalej do 1-go czerwca. Późniejsze wnioski nie będą rozpatrywane na Zjeździe, ale zostaną przekazane Zarządowi do rozpatrzenia.

Przy wnioskach należy pomijać statut i regulamin, gdyż tenże został dopiero zmieniony.

Delegatów wybranych na Walnych zebraniach należy do końca maja zgłosić do Zarządu. Również członkowie chcący być na Zjeździe niech zgłoszą swój przyjazd, a otrzymają bezpłatne kwatery.

— WYDZIAŁ HARMONJI podaje do wiadomości członkom towarzystwa, że kursor chodzi obecnie po składki, z któremi znaczna część członków zalega, i na tej drodze apeluje do nich o uiszczenie takowych oraz prosi, by członkowie sami spisywali w księgę składek kwotę wręczoną kursorowi i stwierdzić zechcieli to własnoręcznym podpisem.

Szan. Komitety i Publiczność prosi wydział o zgłaszanie zamówień na orkiestrę „Harmonji“ w kancelarji tow. ul. Łobzowska Nr. 31.

— WYCIECZKA z WADOWIC. W mieście naszem bawi dziś grono sympatycznych gości. Są to uczennice szkoły wydziałowej żeńskiej im. Franciszka Józefa z Wadowic Uczestniczki wycieczki pod kierunkiem p.p Szewczykowskiej, Marrossanyi i Zawadzińskiej oprowadzane przez członków Sekcji wycieczek przy kraj. Związku turystycznym, zwiedziły dziś Skałkę, Wawel, kopiec Kościuszki i Park Jordana, jutro zaś wezmą udział w uroczystym pochodzie na Wawel. Wycieczka powraca do Wadowic w niedzielę wieczorem po przedstawieniu w teatrze miejskim.

— ZABAWY w PARKU Dra JORDANA rozpoczynają się w poniedziałek d. 4 maja i odbywać się będą w dnie pogodne w następującym porządku:

1.) Szkoły męskie, postpolite i wydziałowe a mianowicie: I, II, III, IV, VIII, XXI i XXVI. w poniedziałki, środy i piątki od g. 4·15 — 5·45 po południu.

Szkoły męskie, pospolite i wydziałowe: V, VII, XI, XVI, XXIII i XXIV we wtorki, czwartki i soboty od g. 4·15 do 5·45.

Szkoły żeńskie, pospolite i wydziałowe: IX, X, XII, XIII i XXV w poniedziałki od g. 5 do 6·30, we środę i piątki od g. 4·15 do 5·45.

Szkoły żeńskie, pospolite i wydziałowe: VI, XIV, XV, XVII, XIX, XX i XXII we wtorki, czwartki i soboty od g. 4·15 do 5·45.

Szkoły średnie a mianowicie: gimnazjum I i II, IV i V w poniedziałki, środy i piątki od g. 6 do 7·30 po południu.

Szkoły średnie: gimnazjum III, szkoła Realna I II we wtorki, czwartki i soboty od 6 do 7·40.

Młodzież rzemieślnicza, wychowankowie Zakładu św. Józefa i tp. w niedziele i święta, na razie od g. 4 po południu.

— TEATR ROZMAISOŚCI w parku krakowskim. W dniu wczorajszym dokonano otwarcia tego przybytku lekkiej muzy.

Pierwsze przedstawienie „teatru“ rozmaitości zgromadziło licznych widzów, którzy tę podwójną gastronomiczno-artystyczną rozkosz przełykali z objawami wesołego zadowolenia. Przyczyniał się do tego i urozmaicony program, w którym nie brakowało niczego ze zwykłego repertuaru takich scenek. Były więc i psy tresowane (znakomicie) imitujące ze znacznym sukcesem żandarmów i wesołe panny, i ludzie-krokodyle i „niezrównany, światowej sławy „kwintet damski transformacyjny“, i „tercet wokalno-taneczny“ i „niezrównany“ ilu-

zjonista, przedstawiciel sylwetek (!) cienistych i żongler pochodniami i The Great Toronto—Troupe, trio rzeczywiście bardzo silnych atletów (dość powiedzieć, że każdy z nich może dźwigać na sobie 1400 funtów) — wszystko było.

Nie zabrakło nawet kinematografu z „sensacyjnemi“ obrazami, w końcu rodzajowo-złodziejsko-paryską farsę, odegrali z humorem acz trochę nieskładnie artyści znani już w Krakowie z występów w teatrze ludowym.

W ogóle program urozmaicony, zapewnia Krakowianom lekką i miłą rozrywkę w miesiącach letnich.

— NOWY NAMIESTNIK zabawi w przejeździe do Lwowa przez jeden dzień w naszem mieście. Podobno grono profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego pożegna ucztą byłego kolegę.

— ZYDOWSKIE OSZUSTWO. Do jednego ze sklepów żydowskich na ul. Szerokiej na Kazimierzu, weszło wczoraj pewne małżeństwo z klasy robotniczej celem kupna koszuli. Po targu kuszula została kupiona i zapłacona, ale w domu okazało się, że u dołu nie była obrąbiona. Kupujący powrócili do żyda z żądaniem aby dorobił obrąbek co też żyd uskutecznił, ale kiedy nabywcy chcieli sią oddalić, żyd zażądał zapłaty za koszulę, twierdząc, że nie otrzymał jeszeze pieniędzy. Sprawa ta oprze się w sądzie, bo żyd obstaje przy twierdzeniu, że pieniędzy nie dostał, zaś kupująy przysięgają, że za kosznlę zapłacili,

Takie i podobne przyjemności spotykają kupujących u żydów. Nie dość, że za drogie stosunkowo pieniądze otrzymuje się tandetę, w dodatku narażonym się jest na niemiłe zajścia i włóczenia się po sądach. Dziwnem jest, że chrześcijańska publiczność dotąd jeszcze nie przekonała się o tem, że w sklepach żydowskich nie dostanie się towaru lepszego i tańszego aniżeli u firm chrześcijańskich.

— KRONIKA POLICYJNA. Plutonowy policji Jan Maryniak, patrolując w nocy ze środy na czwartek na Kazimierzu, aresztował na gorącym uczynku kradzieży Wojciecha Kocika. który kradł cegły z jednej budowli przenoszac je na drugą.

Dalej aresztowano Jakóba Sięczka, który z zamkniętego mieszkania p. Wojciecha Przybyły skradł rower, wreszcie Rozalję Ryś za kradzież chustki swojej koleżance.

— DOROBEK NAUKOWY NAMIESTNIKA Dr Bobrzyński ogłosił drukiem następujące prace:

1. O ustawodawstwie nieszawskiem Kazimierza Jagiellończyka (1873). 2. „O dawnym prawie polskiem, jako nauce i umiejętnem badaniu“ (1874). 3. Wiadomość o uchwałach zjazdu piotrowskiego w r. 1406 i 1407 (1874). 4. O założeniu sądów wyższych prawa niemieckiego na zamku krakowskim (1875). 5. Sejm polski za Olbrachta i Aleksandra (1876). 6. Historja prawa niemieckiego w zarysie (1876). 7. Kazania sejmowe Skargi (1876). 8. O mieszanym układzie prawa polskiego przez Jana Sierakowskiego (1877). 9. Stanowisko polityczne Jana Kochanowskiego (1878). 10. Prawo propinacji w dawnej Polsce (1878). 11. Dzieje Polski w zarysie (I edycja 1879, II. 1880, III. 1888). 12. W imię prawdy dziejowej (1379). 13. O podziale historji na okresy (1880). 14. Geneza społeczeństwa polskiego (1881). 15. Jan Ostroróg (1885).

Ponadto opracował dr. Bobrzyński „Staro dawnych prawa polskiego pomników“ tom III (1874), tom V. (1879) i część tomu VII (1882). Drukował także wiele prac drobnych, recenzji i artykułów politycznych w różnych czasopismach.

— SPISEK na ZYCIE METROPOLITY SZEPTYCKIEGO. Na murach miasta Lwowa ukazały się onegdaj popołudniu afisze ruskie z tym napisem, wydane przez wychodzące od niedawna trzy razy w tygodniu ukraińskie pismo „Narodne Słowo“, organ metropolity Szeptyckiego, a zapowiadający tę sensację w następującym numerze tego pisma. Numer ów podający szczegóły projektu „zamachu“, jaki miał być dokonany zapomocą bomby, został skofiskowany z powodu treści jego, jakoteż i innych artykułów, mających cechy prowokacji.

— ZMĘCZONY ZYCIEM. Wczoraj we Lwowie odebrał sobie życie przez powieszenie młody akademik W. S. zamieszkały w domu matki swej przy ul. Długosza l. 37. Denat korzystając z nieobecności rodziny powiesił się na sznurze, umocowanym do haku od lampy. Gdy rodzina około godz. poł do 12 wróciła do domu, zastała już martwe zwłoki, a wszelki ratunek lekarzy okazał się bezskuteczny. Powodem rozpaczliwego kroku był rozstrój nerwowy i zmęczenie życiem.

— BLUŻNIERSTWO w KOŚCIELE WIEDEŃSKIM. „Corresp. Wilhelm“ donosi: Gdy wczoraj podczas nabożeństwa majowego w kościele Michała, wypełnionym po brzegi, proboszcz ks. Sachleitner z Pragi wypowiedział kazanie o nauce i religii i zakończył je słowami: „ Istnieje jeszcze Bóg — niejaki Adolf Heimann, lat 55, rodem z Cieplic, już karany, zawołał: Niema Boga! Obecni rzucili się na niego, obili go i wyparli z kościoła, przyczem puściła się mu krew z nosa. Heimanna oddano w ręce policji. W policji oświadczył on, że kazanie zwrócone było przeciw nauce, zawierało treść stronniczą i polityczną i że chciał odpowiedzieć w przemowie, ale nie dopuszczono go do tego. Heimanna odstawiono do sądu.

— WYMOWNE CYFRY. Centralny komitet statystyczny dla Rosji ogłosił niedawno sprawozdanie ze stanu miast w państwie rosyjskim w r. 1904. Z ciekawej tej książki przytoczyć warto choć kilka cyfr. Okazuje się, że zewszystkich 1184 miast i miasteczek, tylko w dwuch wybrukowane są wszystkie ulice, mianowicie w Rydze i w Riazaniu. „Za to„ istnieje 320 miasteczek, w których niema ani zabrukowanej ulicy, a w 193 miasteczkach niema w ogóle żadnego oświetlenia na ulicach. Wodociągi istnieją tylko w 192 miastach, kanalizacja zaś... w 38.

Dalej przytoczyć warto taki szczegół, że 78 miasteczek nie posiada lekarzy, w 230 zaś nioma szpitali. Tramwaje są tylko w 55 miastach telefony w 182, towarzystwa wzajemnego kredytu w 159, sklepy współdzielcze w 277, lombardy miejskie w 146, a domy miejskie z tanimi lokalami w 29.

Dzienniki wyprowadzają stąd wniosek, że postęp kultury w Rosji jest cokolwiek powolny.

— KATASTROFA TRAMWAJOWA. Z Bournemouth we Anglii donoszą: Wóz kolei elektrycznej, jadący na pochyłości, spadł z wysokości 20 stóp. 7 osób zabitych, 8 rannych.

— KRWAWA BÓJKA przy ASENTERUNKU. Z Paryża telegrafują: W St. Denis wśród pijanych popisowych powstała bójka. Jeden chłopak zabity, jedna kobieta śmiertelnie, dwie osoby ciężko ranne.

Telegramy.

ODŁOŻONE POSIEDZENIE IZBY POSŁOW.

WIEDEŃ. Ponieważ w poniedziałek odbędzie się pogrzeb ministra Peschki w Absdorf, posiedzenie Izby posłów, zapowiedziane na poniedziałek, odłożone zostało do wtorku przed południem z tymsamym porządkiem dziennym.

KRÓL SZWEDZKI w ROSJI.

CARSKIE SIOŁO. W carskim pałacu odbył się wczoraj bankiet na cześć króla szwedzkiego. W czasie bankietu car wygłosił toast, w którym wskazał na to, że małżeństwo jego kuzynki z synem króla szwedzkiego, przychodzi do skutku w chwili, gdy Rosja i Szwecja ramię przy ramieniu stanęły przy traktacie, którego celem jest utrzymanie równowagi i pokoju w Europie. Król Gustaw odpowiedział, że spodziewa się, że układ zawarty przez mocarstwa nadbałtyckie przyczyni się do utrwalenia węzłów przyjaźni między Rosją a Szwecją.

ZAGINIONY w GÓRACH.

SALCBURG. Profesor czerniowieckiego uniwersytetu dr. Löwl, który wybrał sie na wycieczkę w góry, dotąd nie powrócił. Wysłano ekspedycję ratunkową. Poszukiwanie jednak z powodu deszczu jest utrudnione.

PIERWSZY MAJA we FRANCJI.

BREST. Gdy pochód robotników maszerował wczoraj z miejscowości St. Anne przyszło do kilku zajść. Robotnicy wstrzymywali wozy tramwajowe i zmuszali chętnych do pracy robotników do zaprzestania jej. Przy powrocie do miasta, przyszło do starcia z policją. Aresztowano osób kilkanaście.

NANCY. Uczestnicy pochodu socjalistycznego przeciągali ulicami ze sztandarami. Gdy policja nie chciała dopuścić do rozwinięcia sztandarów, stawiono opór tak, że policja uczyniła użytek z broni. Kilku policjantów i manifestantów lekko rannych.

PARYZ. Z pomiędzy aresztowanych zatrzymano w więzieniu tylko sześciu za niedozwolone noszenie broni i obrazę policyi.

ROCHEFORT. Gdy robotnicy wczoraj popołudniu wracali do arsenału, jeden z nich obraził straż policyjną. Przyszło do starcia. Interweniowała konna żandarmerja. Aresztowano 80 osób, ale wkrótce wypuszczeno je na wolność.

ZAMACH na SOCJALISTĘ.

ST. ETIENNE. Podczas zgromadzenia wyborczego burmistrz w La Ricamarie, Bincent, ze stronnictwa zjednoczonych socjalistów, otrzymał trzy pchnięcia sztyletem. Stan jego jest poważny. Wypadek ten wywołał ogromne wzburzenie.

KATASTROFA przy POŁOWIE PEREŁ.

MELBOURNE. (Australia) Jak donoszą z Brokome w Australii zachodniej, 19 łodzi flotyli dla wydobywania pereł—zatonęło, przyczem 50 kilka osób straciło życie.

MELBOURNE. (Australia) Wiadomości o rozbiciu się wczoraj części floty rybaków, łowiących perły na północno-zachodniem wybrzeżu, są jeszcze niedokładne. Dotąd skonstatowano, że 100 ludzi straciło życie; 40 okrętów zdruzgotanych lub rozbitych; 100 łodzi żaglowych uszkodzonych.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Antoni Beaupre. Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie, pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.